

הת (חיפה) 78049-01-25 - יחידת להב 433 נ' שמעון מצליח אזולאי

ה"ת (חיפה) 78049-01-25 - יחידת להב 433, משטרת ישראל נ' שמעון מצליח אזולאי ע"שלום חיפה

ה"ת (חיפה) 78049-01-25

יחידת להב 433, משטרת ישראל

נגד

שמעון מצליח אזולאי ע"י

ב"כ עו"ד אלי פרי

בית משפט השלום בחיפה

[16.03.2025]

כבוד השופט בוריס שרמן

החלטה

לפני בקשה שנייה להארכת תוקף החזקת מוצג - מחשב נייד - לפי סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), התשכ"ט-1969 [להלן: פסד"פ], ו/או לפי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, לתקופה של 180 יום.

1. ביום 29/1/25, במסגרת חקירת פרשת שחיטות מסועפת, תפסה המבקשת מידי המשיב מחשב נייד עסקי. המחשב נתפס במסגרת ביצוע צו חיפוש שכלל אף חיפוש בחומר מחשב. בשל כך שהמחשב מוגן בסיסמה, המבקשת לא הצליחה לבצע חיפוש בו. לכן כבר ביום התפיסה הוגשה בקשה להארכת תוקף תפיסת המחשב ב-30 ימים. בהחלטה מיום 9/2/25 נעתרתי לבקשה.

2. ביום 20/2/25 הוגשה בקשה נוספת להארכת תוקף תפיסת המחשב - הבקשה הנוכחית. לפי הבקשה, החקירה עדיין בעיצומה, ועד כה הולידה ביסוס ראייתי משמעותי ביותר לחשדות המיוחסים למשיב. נטען, כי המשך החזקת המחשב נחוץ לצורך חקר האמת, איסוף ראיות וביסוס החשדות. כאמור, התבקשתי להאריך את תוקף התפיסה ב-180 ימים נוספים.

3. בדיון ביום 4/3/25 המבקשת טענה כי המשיב הינו החשוד המרכזי בפרשה שעשה בכספי החברה הממשלתית, אותה ניהל, כבשלו. המחשב שנתפס עשוי להכיל ראיות רלוונטיות לחקירה. המשיב מסרב למסור את סיסמת המחשב בהנחיית עורך דינו, אך סירוב זה לא יכול לשמש לו כמגן מפני חקר האמת. המבקשת הדגישה כי אין מדובר במחשב מוסדי שבלעדיו לא ניתן להמשיך את פעילות העסק, והוסיפה כי המשיב יכול להגיש בקשה לקבלת חומרים חיוניים לניהול עסקו, בכפוף לשיקולי החקירה. עוד נטען כי קיימת פסיקה ברורה לפיה סירוב למסירת סיסמה אינו מקים חובה להחזיר את המחשב באופן מידי. עוד ציינה המבקשת כי עד עתה היא לא הצליחה לפרוץ את המחשב, אך נוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות הצפויות לא מן הנמנע שתצליח לעשות זאת בתוך תקופת ההארכה המבוקשת.

מנגד, ב"כ המשיב טען כי החקירה עוסקת באירועים שהתרחשו לפני שנים רבות (2017-2018). החשדות נחשפו במסגרת תחקיר עיתונאי כבר במאי 2023. לטענתו, המחשב שנתפס הוא מחשב עסקי המשמש את המשיב בעבודתו הנוכחית. ב"כ המשיב הפנה לסעיף 32 לפסד"פ הקובע כי כאשר מדובר במחשב מוסדי שנתפס במהלך חקירה, על הרשות החוקרת להשיבו לבעליו בתוך 48 שעות, אלא אם בית המשפט הורה אחרת. לטענתו, כאשר מדובר במחשב המשמש לצרכי עסק, חובת ההשבה מוגברת, שכן תפיסתו עלולה לפגוע לא רק בזכות הקניין אלא גם בחופש העיסוק. ב"כ המשיב הדגיש כי הסעיף משקף את כוונת המחוקק לצמצם את הפגיעה בבעלי עסקים ומגביל את סמכות המדינה להחזיק בציוד עסקי למשך תקופה ממושכת ללא הצדקה ברורה. לפיכך, מאחר שהמבקשת לא הוכיחה כי למחשב יש ערך חקירתי קונקרטי או כי יש צורך חיוני בהמשך החזקתו, הרי שאין הצדקה לסטות מהוראות הסעיף, ויש להורות על השבת המחשב.

דיון והכרעה

4. מטבע הדברים, הכרעה בשאלת המשך תפיסתו של חפץ שנתפס במהלך חקירה מחייבת איזון בין אינטרסים מתנגשים. מצד אחד עומד האינטרס הציבורי שבגילוי האמת, במסגרתו יש לבחון עד כמה החפץ נחוץ להמשך החקירה, הפוטנציאל הראייתי הגלום בו, מהות העבירות הנחקרות, משך הזמן שבו התפוס מצוי בידי רשויות האכיפה וצפוי להישאר בחזקתן, עוצמת החשד הסביר המיוחס לבעליו וזיקתו לחקירה. מן הצד השני עומדות זכויותיו של בעל החפץ. לעיתים מדובר בחפץ יקר ערך, מבחינה כלכלית או רגשית לבעליו, ולעיתים מדובר בחפץ שבעליו זקוק לו באופן יומיומי ותפיסתו פוגעת קשה בו או בסביבתו (כגון במשפחתו או בעסקו). בנוסף, בהינתן שמתקיים חשד סביר לביצוע עבירה ונדרש המשך תפיסת החפץ, הדין מחייב לבחון תמיד את האפשרות להסתפק באמצעים פוגעניים פחות - חלופות תפיסה.

5. מעיון בדו"ח סודי שהוגש במהלך הדיון למדתי כי עסקינן בחקירה מורכבת של חשדות לביצוע עבירות שחיתות. אכן, כטענת המבקשת, המשיב הינו דמות מרכזית בפרשה הנחקרת, והחקירה בעיצומה. כבר בשלב זה קיים חשד סביר בעוצמה בלתי מבוטלת הקושר את המשיב למיוחס לו. באשר למחשב, המבקשת לא הצביעה על תוכן מסוים שלשיטתה עשוי להימצא בו, אך מעיון בדו"ח הסודי ונוכח מאפייני החשדות נשוא החקירה לא ניתן לשלול קיומן של ראיות רלבנטיות במחשב התפוס. איני מתעלם מכך שהמחשב נרכש זמן רב לאחר ביצוע העבירות נשוא החקירה, אך לעיתים קרובות מועברים תכנים ממחשבו הישן של אדם למחשבו החדש. מכאן שמתקיימת עילה לתפיסת המחשב. מן העבר השני, הגם שהמשיב לא הצביע על תכנים ספציפיים שמצויים במחשב ופוגעים בהפעלת עסקו הנוכחי, אני מוכן להניח כי תפיסת המחשב, אשר בין היתר משמש אדם בניהול עסקיו, גוררת פגיעה משמעותית בזכותו לקניין ולחופש העיסוק.

6. בנסיבות אלה נדרש איזון בין האינטרס הציבורי שבהמשך החזקת המחשב, בהתחשב בחומרת החשדות והפוטנציאל הראייתי הגלום בו, לבין הפגיעה הממשית בזכויות המשיב. אות ברור לאיזון זה כלול בהוראות פסד"פ המגבילות את משך החזקת התפוסים (ראה סעיפים 32 ו-35 לפסד"פ). עם זאת, הוראות אלה מהוות ברירת מחדל, ולבית המשפט שיקול דעת רחב לצמצם את משך החזקת התפוסים או להאריכו בשים לב לעוצמת האינטרסים המתנגשים.

בענייננו מצאתי לתת משקל לתכלית התפיסה ועוצמתה. הגם שקיים צורך חקירתי לערוך חיפוש במחשב לאיתור התכנים הרלבנטיים לחקירה, המבקשת לא הצביעה על ראייה מסוימת שלפי החומר שנאסף עלולה להימצא בו וטרם הגיעה לידיה. זאת ועוד, משהודתה המבקשת כי בשלב זה אין בידה יכולת טכנית לחדור למחשב ואף לא הציגה פעולות חקירה מסוימות שבכוחן לקדם את החיפוש בו (כגון שליחת המחשב למעבדה אחרת), איני סבור כי עוצמת עילת התפיסה מחייבת להיעתרות לבקשה במלואה. זאת ועוד, לא הוצג לפני צפי קרוב לאותה התפתחות טכנולוגית שעשויה להביא לפריצת דרך ולאפשר את החדירה למחשב.

מן העבר השני, המשיב יכול למסור את צופן הכניסה למחשב, לאפשר את החיפוש בו ובכך להסיר חשש להימצאות הראיות המפלילות במחשב. המשיב לא נהג כך משיקוליו, זוהי זכותו, אך על לו לבוא בטרוניה על כך שהחזקת המחשב בידי המבקשת מתארכת. בהקשר זה אדגיש, כי המשך החזקת המחשב בידי המבקשת אינו בבחינת עונש המוטל על המשיב בשל סירובו למסור את הסיסמה ואף לא נועד להפעיל עליו לחץ למסירתה, אלא תכלית התפיסה הינה חקירתית בלבד - עריכת חיפוש במחשב. כמו כן, המשיב לא הצביע על תוכן מסוים המצוי במחשב והפוגע בצורה קשה בעיסוקו הנוכחי.

7. לאחר ששקלתי את מלוא השיקולים הרלבנטיים, מצאתי את האיזון הראוי בהארכה מידתית נוספת של תקופת תפיסת המחשב על מנת לאפשר למבקשת ניסיון נוסף לערוך בו חיפוש. על כן, אני קובע כי המחשב יוחזר למשיב תוך 3 חודשים מיום התפיסה (עד יום 29/4/25). ככל שהמבקשת תצליח לערוך חיפוש מוקדם יותר ולא יימצאו במחשב תכנים רלבנטיים, יש להחזירו גם לפני המועד הנ"ל.

ברי כי ככל שיימצאו במחשב ראיות רלבנטיות או תחול התפתחות אחרת המצדיקה עיון חוזר (כגון העברת המחשב לפריקה במעבדה אחרת שלא תושלם עד המועד שקבעתי), תהיה המבקשת רשאית לעתור להארכת תקופת התפיסה.

המסמכים שנמסרו לעיוני יוחזרו למבקשת באמצעות המזכירות.
ניתנה היום, ט"ז אדר תשפ"ה, 16 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.